

Oponentský posudek diplomové práce

Název práce:	Profesní dráha vychovatele ve školní družině
Autor práce:	Bc. Kulhanová Zuzana
Obor studia:	Pedagogika volného času
Posudek vypracoval:	doc. MgA. Stanislav Suda, Ph.D.
Datum:	12. 5. 2019

Diplomová práce obsahuje čtyři kapitoly teoretické části, pátá je věnována vlastnímu výzkumnému šetření. Práce je velmi pečlivě vypracována, má dostatek odborných zdrojů.

Formální a jazyková stránka:

Práce dodržuje citační normu, formálně je naprosto v pořádku. Seznam literatury je nadstandardní, má logický výběr.

Obsahová stránka:

Stavba teoretické části je logická. Pokouší se nejprve nahlédnout profesní dráhu z různých úhlů pohledu. Následují kapitoly věnující se vychovatelům, učitelům a porovnávání obou profesí. Teoretickou část považuji za výborně zpracovanou. Studentka velmi dobře pracuje s citačním materiálem. Text je přehledný, dobře se v něm orientuje. Hodnotné jsou odkazy na výzkumy zpracované v diplomových pracích či na standard učitelské profese z Filipín. Práce je metodicky přesně vedená, studentka prokazuje cílevědomé zaměření. V tomto ohledu je práce skutečně bez připomínek a zasluhuje pochvalu.

Pozornost také zasluhuje část výzkumná. I v této kapitole studentka postupovala studentka velmi precizně metodicky. Ovšem v kvalitativně pojatém výzkumu se tato výhoda může měnit v určité nedorozumění. V tomto ohledu je škoda, že studentka opřela svůj výzkum o starší literaturu zdůrazňující techniky a metody výzkumu. Téma práce z výzkumného hlediska však nabízí daleko víc narativní či fenomenologické postupy. Dochází pak ke zmíněnému nedorozumění. Respondenti nabízejí sdělení, která studentka (v rámci snahy dojít k určitému zevšeobecnění) nenahlíží. V závěru uvádí, že za

podstatná má zjištění společných aspektů (zpožděný profesní nástup, časová výhodnost profese). V tomto ohledu se tedy výzkumná část podřizuje cíli získat nějaká zjištění o profesní dráze vychovatele ve školní družině. Stejně tak připravení strukturovaného rozhovoru není pro kvalitativní metodologii výhodné. Příloha dobře dokumentuje rozdíl mezi jednotlivými rozhovory. U jedné z respondentek vznikl vlastně vyplněný dotazník. Nejhodnotnější jsou pasáže rozhovorů, kde respondentky opustily danou strukturu a koncipovaly vlastní výpovědi. Například otázka hluku, stresu z příprav, výhodnost učitelství proti vychovatelství z pozice kázně, otázka strukturace volného času dětí v družině, feminizace školství či nedostatku pedagogické praxe ve studijních programech. Obecně by pro studentku bylo výhodnější sledovat konkrétní příběhy jednotlivých respondentů a omezit snahu najít předjímané společné znaky. Díky přílohám však čtenář může tuto kvalitu objevit.

Diplomová práce v tomto ohledu podává zprávu o poměrně neutěšeném stavu vychovatelství ve školních družinách, které je svázáno regulativy, normativy, systémem hodnocení, stresu z hospitací, organizační náročností.

Paradoxně hodnotím tuto práci vysoce pozitivně. Přes veškeré nedorozumění v kvalitativní rovině výzkumu má práce nemalý pedagogický význam. Většina začínajících výzkumníků se potýká se sebedůvěrou opustit objektivizující data. Bojí se dát prostor jednotlivým výpovědím, které neodpovídají standardním představám o jakési „objektivní realitě“ popsané v odborné literatuře. Smysl kvalitativního zkoumání je však jinde – může zachytit jednotlivce v jeho konkrétní situaci, s jeho jedinečným pohledem a zkušeností. Práce má nesporné kvality v teoretické části, ve výzkumné části bych vyzdvihl jakousi poctivou angažovanost studentky. Z tohoto pohledu doufám, že studentka bude mít ambici i nadále pokračovat ve výzkumu či v dalším studiu.

Závěr:

Práci doporučuji k obhajobě a dle průběhu obhajoby navrhuji hodnocení v rozmezí výborně – velmi dobře.

doc. MgA. Stanislav Suda, Ph.D.